

Baudžiavos panaikinimas (Vasario manifestas)

Darbą parengė:
Inga Žmuidzinavičiūtė IIIb klasė

Baudžiavos panaikinimo priežastys:

- ❖ Politinės ir idėjinės Vakarų Europos srovės, veikusios lietuvių bajoriją.
- ❖ Kaimyninių valstybių, kur valstiečiai buvo paskelbti laisvais, pavyzdys.
- ❖ Rusijos pralaimėjimas Krymo kare. Po šios nesėkmės visuomenė ėmė reikalauti reformų, vyko masiniai valstiečių bruzdėjimai, stagnacija dvarų ūkyje.
- ❖ Naujos Lietuvos ūkio sąlygos. Mintis, kad dvaro turtą sudaro žemė ir jos vaisiai, o ne baudžiauninkų skaičius, buvo nesuderinama su baudžiavos pagrindais.

1861 .m. Vasario 19.d.
Rusijos caras
Aleksandras II pasirašė
„Vasario manifestą“ ir
įstatymus kurie naikino
baudžiavą.

Manifeste caras teigė, esą
bajorų luomas „savo noru“
atsisakęs baudžiavos.

Buvusių baudžiauninkų santykius su
dvarininku renglamentavo „Bendrieji
nuostatai“, galiojantys visoje Rusijos
imperijoje.

Vasario manifestas skelbė :

- Panaikinama baudžiava
- Valstiečiai galės dvarininkui sutinkant gauti žemės (išsimokant už ją per 49 metus)
- Valstiečiai gaus asmens laisvę (tik po 2 metų)
- Šiw dar 2 metus privalės eiti lažą
- Turės galimybę išsipirkti savo sodybą

Vasario manifesto reikšmė ir poveikis Lietuvai :

- ❖ Kaimuose ir miestuose paspartėjo kapitalizmo raida. (Plito samdomas darbas, kūrėsi manufaktūros, fabrikai, pradėta prekyba žeme)
- ❖ Paspartėjo krašto modernizacija. (Tiesiami geležinkeliai, plentai, statomos pašto bei telegrafo stotys)
- ❖ Sudėtingos baudžiavos panaikinimo sąlygos paskatini lietuvių emigraciją
- ❖ Šio manifesto sąlygos netenkino baudžiaunininkų ir šie 1863 .m. pradėjo sukilimą.

Po baudžiavos panaikinimo valstiečių įgytos pilietinės teisės:

- ❖ Tuoktis be dvarininko sutikimo
- ❖ Įsigyti turto
- ❖ Verstis prekyba

Valstiečiai

Lietuvos valstiečiai:

- ❖ Už bendras ganyklas mokesčių nemokėjo.
- ❖ Bežemiai valstiečiai gavo tris dešimtines žemės
- ❖ Duoklę mokėjo trejus metus, vėliau tik išpirką už žemę
- ❖ Atgavo visą žemę turėtą iki 1861 metų

Rusijos valstiečiai

- ❖ Bendras ganyklas turėjo patys išdipirkti.
- ❖ Bežemiai valstiečiai žemės negavo.
- ❖ Duoklę mokėjo iki 1881 metų
- ❖ Atgavo mažesnę žemės dalį negu turėjo iki 1861 metų

Šaltiniai

- ❖ J.Litvinaitės Istorijos vadovėlis prieš egzaminą
- ❖ http://lt.wikipedia.org/wiki/Baud%C5%B7iavos_panaikinimo_reforma
- ❖ <http://www.mokslai.lt/konspektas/baudziavos-panaikinimas-lietuvoje.html>
- ❖ 9 klasės istorijos vadovėlis

Ačiū už dėmesį !